

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nad tekstem 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtęższe ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia składowe, fantazyjne, tabelaryczne i bi ansowe o 50 proc. droższe.

ś. † p.

JÓZEF NOWIŃSKI

Dyrektor Częstochowskiego Oddziału Banku Handlowego
w Warszawie Sp. Akc.

zmarł dnia 13 marca 1936 roku.

W Zmarłym tracimy długoletniego nieocenionego pracownika, niepodzielnie oddanego dobru Instytucji, wybitnego fachowca, idealny wzór i przykład nieustrudzonej pracy i człowieka nieskazitelnej prawości

Cześć Jego pamięci!

RADA i DYREKCJA
Banku Handlowego w Warszawie Sp. Akc.

ś. † p.

JÓZEF NOWIŃSKI

Dyrektor Banku Handlowego w Warszawie Oddziału w Częstochowie

opatrzonej św. Sakramentami zmarł dn. 13 marca 1936 r. przeżywszy lat 63.

Wyprowadzenie zwłok z mieszkania przy ul. Piłsudskiego 5 do kościoła parafjalnego św. Zygmunta i na cmentarz, nastąpi w niedzielę dn. 15 b.m. o godz. 14.30. Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione w tymże kościele dn. 16 b.m. o godz. 9-tej rano, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

ŻONA, CÓRKI i SYNOWIE.

ś. † p.

JÓZEF NOWIŃSKI

DYREKTOR BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE SP. AKC. ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE.

W Zmarłym tracimy Zaczynającego i Nieodżałowanego Dyrektora, o którym pamięć długo zachowamy w sercach naszych.

Cześć Jego pamięci!

PROKURENCI i PRACOWNICY
Częstochowskiego Oddziału Banku Handlowego
w Warszawie Sp. Akc.

Ponowne odroczenie Rady Ligi Narodów.

LONDYN. Istnieje wielkie prawdopodobieństwo, że wyznaczona na sobotę w Londynie nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów ulegnie odroczeniu do poniedziałku, lub wtorku, zanim bowiem zbierze się Rada Ligi niezbednem jest, aby mocarstwa locarneńskie uzgodniły między sobą swe decyzje, od których będzie zależał tok obrad Rady Ligi. Uzgodnienie stanowiska mocarstw locarneńskich, a zwłaszcza wyjaśnienie stanowiska W. Brytanji zależy od dalszych wyjaśnień z Berlina.

Mała Ententa pójdzie za Francją.

GENEWA. — Wczoraj odbyło się w Genewie wspólne posiedzenie rady Małej Ententy i Ententy Bałkańskiej. Konferencja postanowiła, jak słychać, że przedstawiciele Małej Ententy będą bronić w Londynie zasady nienaruszalności traktatów oraz wykonywania wszelkich zarządzeń z nich wynikających. Miano również wyrazić uznanie dla stanowiska Francji oraz poprzeć to stanowisko na Radzie.

4 i pół miljarда franków przeznacza Francja na lotnictwo.

PARYŻ. Rząd zamierza przedstawić izbie projekt, uzupełniający program lotnictwa wojennego. Na zrealizowanie tego projektu byłoby potrzebna suma 4 i pół miljarда franków, rozłożona na 4 lata. Należy zauważyć, że przewidywane w obecnym budżecie kredyty na lotnictwo wojskowe wynoszą około 650 milionów franków.

Ferrere przeciw udziałowi Francji w Olimpiadzie.

PARYŻ. We francuskich kołach sportowych zastanawiają się, czy w obecnej sytuacji wskazany jest udział Francji w zawodach olimpijskich w Berlinie.

Na łamach „Intransigeant” członek Akademii Francuskiej Claude Ferrere wyraża opinię, iż kwestia ta winna być rozważona przez francuski komitet igrzysk olimpijskich.

Dziennik poprzedza artykuł Ferrere'a krótkim wstępem, zawierającym przypomnienie, że rząd francuski dotychczas nie udzielił kredytów na wyjazd zawodników francuskich.

Rozbicie straganów żydowskich.

TORUŃ. Wczoraj podczas jarmarku w Nowem Mieście (pow. lubawski) rozbito kilka straganów żydowskich, z których skradziono towary. Policja aresztowała 20 osób, biorących udział w zajściu. Są to członkowie i sympatycy stronnictwa narodowego.

Awantury antyżydowskie.

TUCHOLA. Podczas odbywającego się jarmarku doszło do rozruchów antyżydowskich. Grupa młodych awanturników porozrzuciła stragany kupców żydowskich i wypędziła ich z rynku. Policja aresztowała 4 osoby. Podobne ekscesy odbyły się na jarmarku w Nowem Mieście, gdzie zdemolowano stragan żydowskiego kupca Hamburgera i pobito komiwojażera Pelermana z Warszawy. Aresztowano 20 osób.

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś najnowszy film produkcji sowieckiej

Złote Jezioro

Dramat poszukiwaczy złota w Tajdze Syberyjskiej.

Fanatyzm! Zbrodnia! Podwójność! Miłość! na tle przepięknych, lecz tajemniczych i groźnych dzwicznych lasów syberyjskich

Nad program:

WESOŁY BIEGUN

cała w kolorach naturalnych — 2 aktowa komedia oraz Aktualności Foxa

Niemcy nie cofną się.

BERLIN. Na temat możliwości wyników konferencji londyńskiej kursują bardzo ryzykowne przypuszczenia. Mówi się, jeżeli Francji nie uda się przeciągnąć Anglii na swą platformę, to wtedy rokowania londyńskie rozbiją się zupełnie. Wywołałoby to radykalną zmianę polityki francuskiej. Paryż postanowiłby oderwać się od Londynu, oglądając się tylko na swych sprzymierzeńców na kontynencie. Mówi się dalej, że krok ten pociągnąłby wystąpienie Francji z Ligi Narodów i praktycznie biorąc, upadek Ligi.

Wczoraj wieczorem w Karlsruhe Hitler wygłosił przez radio przemówienie, w którym starał się stordedować zaw-

czasu wyrok dla siebie niepomyślny. Mowa ta była właściwie apelem w stronę Londynu, aby zachwiać stanowisko Brytanji, jako sojuszniczki Francji, jeżeli chodzi o pakt locarneński.

Wczoraj wieczorem ogłoszono również obszernie oświadczenie urzędowe w sprawie konfliktu.

Rząd niemiecki stwierdza, że na czas rokowań nie zmienił sytuacji w Nadrenji, nie mogąc się wyrzec prawa suwerenności na własnym terytorjum. Gdyby rząd wycofał wojska pod groźbą, wtedy powstałby układ zatraty u podstaw przymus, a przez to niemoralny. Na tę drogę akcyj wymuszonych rząd niemiecki nie wróci już nigdy.

Niemcy proponują Europie dobrowolnie i bez żadnego przymusu dla obu stron pacyfikację. Jeżeli — konkluduje komunikat urzędowy — stanowisko to nie znajdzie uznania u innych rządów, to rząd Rzeszy wycofa oczywiście swoją propozycję i opierając się na wierności, oraz znanej z dziejów ofiarności narodu niemieckiego, wybierze raczej pełne honoru osamotnienie, aniżeli życie wspólnie z innymi, jako naród oskarżony zdyskryminowany.

Głównym motywem ostatniego kroku Niemiec jest — wedle powyższego oświadczenia — zawarcie paktu francusko sowieckiego, który posiada cechy rzekomo agresywne.

Przed nową ofensywą włoską

Ogólny obraz sytuacji.

Na froncie północnym według urzędowego komunikatu włoskiego nie zaszło nic godnego uwagi. Źródła angielskie donoszą, że nowa ofensywa włoska na północy nastąpi lada dzień. Marszałek Badoglio opuścił Asmarę i udał się do kwatery głównej na froncie. Atak włoski będzie wymierzony początkowo w kierunku Quoram i jeziora Aszangi, później zaś na Gondar. Oddziały włoskie w paru miejscach przeszły na drugi brzeg rzeki Takazze. Wojska włoskie idą w kierunku południowo zachodnim od Amba-Aladzi na Sokota. Na tym odcinku należy spodziewać się znaczniejszych operacji. Operacje w zachodniej części frontu północnego miałyby za cel dotarcie do Gondaru, stolicy prowincji Amhara, gdzie miałyby być zało-

żone dogodne lotnisko dla startów do Addis Abeby.

Włosi nie będą usiłowali zdobyć płaskowzgórza Semjen, do którego dostęp jest niezwykle uciążliwy. Abisyńczycy zaś wyzyskują ten teren dla organizowania partyzantki.

Na froncie południowym źródła angielskie i francuskie zapowiadają nową akcję wojsk włoskich pod dowództwem gen. Graziani'ego.

Lotnicy włoscy prowadzą ożywioną akcję na obu frontach. Na froncie północnym 5 samolotów włoskich bombardowało kilka miejscowości w prowincji Godzam, a m.in. miasto Debra Markos. Przy bombardowaniu spalono 38 domostw, zabito 5 osób, a raniono kilka naście. Wśród rannych są dwaj spośród 6 bawiących w Debra Markos misjona-

rzy. Zbombardowane miasto leży w odległości 200 km. na północno zachód od Addis Abeby.

RZYM. Agencja Stefani donosi z Asmary: Pięć korpusów armii włoskiej na froncie północnym są gotowe do nowego marszu naprzód. Pierwszy i trzeci korpus zmierzają na południe w kierunku Fanarua i jeziora Aszangi. Piąty korpus umacnia pozycje w Tembienie, a drugi i czwarty wzmacniają pozycje w Scire. Włosi zajęli wszystkie wzgórza nad Takazze, tworząc tam posterunki obserwacyjne artylerji.

NEAPOL. Wczoraj odpłynął do Afryki Wschodniej parowiec wiozący 60 oficerów i 1,420 żołnierzy. Lotniskowiec „Miraglia” zabrał do Afryki Wschodniej grupę lotników i 40 samolotów bombardujących.

Rząd wprowadza w życie uchwały wielkiej narady gospodarczej.

WARSZAWA. Rząd bada obecnie możliwości wykonania uchwał wielkiej narady gospodarczej.

Rządowi chodzi w szczególności o szybką realizację tych postulatów, zwłaszcza w zakresie podatkowym, których wprowadzenie w czyn nie nastręcza trudności.

Wobec tego, że narazie nie można myśleć o zasadniczych reformach, mają być doraźnie uporządkowane ustawy o podatku gruntowym, tak, aby został skomasywowany z państw, podatkiem gruntowym szereg danin komunalnych, których rzeczywistą podstawą wymiaru jest właśnie ten podatek.

Jak słychać, Min. Skarbu ma wydać zarządzenie co do skasowania podatku wojskowego, którego pobór nie

opłaca się.

Badaniom ma być poddana w Min. Skarbu sprawa obniżenia stopy procentowej wkładów przy odpowiedniej obniżce kosztów kredytowych, sprawa zreformowania taryfy świadectw przemysłowych, przyznania ulg w podatku dochodowym dla inwestycji, usprawnienia postępowania wymiarowego i odwoławczego, uregulowania i usprawnienia postępowania w sprawie zaległości podatkowych, przebudowy i potanienia ubezpieczeń społecznych, a szczególnie ich usprawnienia na drodze uproszczenia przepisów i organizacji, odciążenia samorządu terytorjalnego od szeregu czynności, zleconych mu przez państwo, mające na celu usprawnienie i potanienie administracji samorządowej.

10.000 rob. fortyfikuje Nadrenję

9 nowych twierdz niemieckich.

Podziemne hangary w Saarbrücken.

PARYŻ. Jak się okazuje, Niemcy na tychmiast po obsadzeniu Nadrenji, przystąpili do realizowania istniejących od dawna i opracowanych w najdrobniejszych szczegółach planów ufortyfikowania granic francusko-niemieckich.

W zagłębiu Saary pracuje już przy budowie fortyfikacji 10 000 robotników. W szeregu miejscowości nadreńskich wykarczane są pośpiesznie wielkie budynki, które reklamowane były dotychczas jako zakłady dobroczynne lub szpitale, a właściwie ich przeznaczeniem jest przyjęcie oddziałów wojskowych.

Niemcy już oddawna dokonali pomiarów, a nawet rozpoczęli przygotowawcze prace na pograniczu, celem wzniesienia tam fortyfikacji podziemnych, podobnych do francuskich po drugiej stronie granicy. W wielkich stalowniach nadreńskich od wielu miesięcy leżą przygotowane już konstrukcje żelazne, które trzeba było przewieźć na miejsce i zmontować. Po dokonaniu właściwych prac ziemnych części szalowe fortyfikacji przewidziane zostaną z fabryk i natychmiast zmontowane.

Według doniesień korespondentów z Nadrenji następujące miasta mają być zamienione na twierdze: Kolonia, Saarbrücken, Mannheim, Moguncja, Frankfurt

nad Menem, Trewir, Akwizgram, Kolblencja i Düsseldorf. W Kolonii, Duisburgu i Düsseldorfie mają być zgromadzone wielkie siły powietrzne.

Wielkie poruszenie wywołuje w Paryżu wiadomość, że w Saarbrücken rozpoczęto budowę wielkich hangarów naziemnych i podziemnych.

Kino „LUNA”

Dziś i dni następnych!

równocześnie z Warszawą filmu

PAN TWARDOWSKI

z Brodniewiczem, Borszczewską, Stępowskim, Cwiklińską, Bogdą Jaraczem, Samberskim na czele największych artystów Polski.

Bilety od 54 gr.

Passe-portout i ulgowe nieważne

Początek o godzinie 5.15 po poł.

Ostatni seans o godzinie 9.30 wiecz.

Zjazd rabinów i cadyków radził nad ubojem rytualnym.

WARSZAWA. Wczoraj od rana obradował w Warszawie zjazd rabinów i przedstawicieli gmin żydowskich z całej Polski, w sprawie projektu zniesienia uboju rytualnego. Na zjazd przybyło 800 delegatów.

Komitet do walki z projektem zniesienia uboju rytualnego złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności, a następnie odbyła się dyskusja, która przeciągnęła się do późnej nocy.

Zjazd posłada z tego względu znaczenie, iż powzięte miały być na nim uchwały ewentualnego ogłoszenia „miesiąca postu” dla żydostwa całego świata oraz t.zw. dnia ciszy. W dyskusji zabierali głos senatorowie i posłowie żydowscy.

Pod koniec zebrania przyjęto rezolucję, stwierdzającą, że ubój rytualny — wbrew twierdzeniom ks. Trzeciaka — jest podstawowym kanonem judaizmu.

Zgłoszono wniosek, domagający się od posłów żydowskich złożenia mandatu na znak protestu przeciw zniesieniu uboju rytualnego. Wśród ogromnego zgłędu sprawę przekazano komitetowi.

Po północy zapadła uchwała ogłoszenia nakazu wstrzymania się żydów przez miesiąc od spożywania mięsa. Ponadto uchwalono ogłosić t.zw. „Dzień ciszy”, w czasie którego mają być zamknięte wszystkie sklepy, warsztaty i przedsiębiorstwa żydowskie.

Tragiczna śmierć epileptyka.

ZALESZCZYKI. Tragiczną śmiercią zmarł 64-letni Jerzy Sas-Siemiginowski ongiś właściciel majątku ziemskiego. Wczoraj ziemianin uległ atakowi padaczki i upadł z płonącego papierosa na łóżko. Od papierosa zajęło się ubranie, potem łóżko. Mimo iż stróż nocny ogień zauważył i ugasił, ziemianin zdołał w międzyczasie odnieść tak ciężkie poparzenia, że w kilka godzin później przewieziony do szpitala zmarł.

Rekord wysokości.

MOSKWA. Pociąg powietrzny, złożony z samolotu i szybowca, dokonał rekordowego lotu, wznosząc się na wysokość 10.360 m., gdzie temperatura wynosiła 60 st. poniżej zera. Na wysokości tej szybowiec odczepił się od samolotu i szczęśliwie wylądował. Samolot pilotowany był przez lotnika Premana, a szybowiec przez lotnika Stefana Nowskiego.

Alarmy wojenne na Dalekim Wschodzie.

TOKJO. Cała prasa zajmuje się posuwaniem się komunistów w Chinach północnych, które wyraźnie jest wymierzona przeciw Japonii i znajduje poparcie Moskwy. Wskutek tego są zagrożone całe Chiny północne, łącznie z wewnętrzną Mongolią i Mandżukuo. Komuniści pozostają w kontakcie z kołami sowieckimi w Tsinkiangu i w zewnętrznej Mongolii.

W związku z tem wojska japońskie w Chinach północnych zostaną w maju wzmocnione. Japońskie koła wojskowe domagają się szybkiego wzmocnienia obrony kraju, przy położeniu największego nacisku na Mandżukuo.

W kilku wierszach.

— Minister spraw zagranicznych, Józef Beck, wyjechał wczoraj z małżonką do Londynu.

— Minister oświaty prof. Świętosławski przyjął, przed odjazdem ze Lwowa, delegację młodzieży akademickiej. Delegacja przedstawiła p. ministrowi swoje żale, które zostały życzliwie wysłuchane.

— Zgodnie z uchwałą senatu akademickiego politechniki warszawskiej zajęcia w politechnice wznowione będą w poniedziałek 16 bm.

— Jak słyhać, król angielski Edward zamierza pręślić księżniczkę grecką Eugenję.

Liczy ona 26 lat i jest córką księcia greckiego Jerzego. Jest ona bliską krewną księżnej Kentu.

— Na dzisiejszem przyjęciu alumnów szkół duchownych, uczestników kursu „Akcji Katolickiej”, papież wygłosi mowę o znaczeniu międzynarodowym.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 14 marca. † Matylda Kr. Wd. Wschód słońca o g. 5.55. Zachód o g. 17.37.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic

W nocy z soboty na niedzielę: II Aleja, Ostatni Grosz.

Program obchodu 19 marca w Częstochowie. Program obchodu 19 marca w Częstochowie w roku bieżącym przedstawiać się będzie następująco:

Sroda, 18 marca o godz. 19 zgromadzone na placu Br. Pierackiego oddziały wojska, byłych obrońców Ojczyzny, związki, organizacje i stowarzyszenia oraz publiczność wysłucha przemówienia P. Prezydenta Rzeczypospolitej, transmitowanego przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja, a nadanego przez megafony, zainstalowane na placu przed Magistratem.

W czwartek 19 marca o godz. 10 rano odprawione zostaną uroczyste nabożeństwa: w bazylice Jasnogórskiej dla przedstawicieli władz, wojska, związków, wchodzących w skład Federacji PZOO., organizacji, stowarzyszeń, a w katedrze św. Rodziny dla młodzieży szkolnej.

Uroczyste nabożeństwa odprawione zostaną w tym dniu w świątyniach innych wyznań.

Ze względu na obowiązującą żałobę narodową żadne akademie i obchody nie będą w dniu tym urządzone.

Zjazd b. wychowanków gimnazjum S.S. Nazaretanek. W niedzielę 29 b.m. o godz. 9-ej rano w gimnazjum żeńskim Zgr. S.S. Najśw. Rodziny z Nazaretu przy ul. gen. Dąbrowskiego 19 odbędzie się doroczny zjazd Kół byłych wychowanków.

Minimum wykształcenia wymagane od policjantów. Główny komendant P.P. wydał rozporządzenie w sprawie minimalnego cenzusu wykształcenia wymagane przy przyjmowaniu do służby policyjnej.

Wobec reorganizacji szkolnictwa powszechnego od kandydatów na policjantów, wymagane będzie wykształcenie co najmniej 6 — 7 klas szkoły powszechnej, a nie jak dotąd 4 oddziałów.

100-letni jubileusz szpitala Najśw. Panny Marji.

Jak się dowiadujemy, jesienią tego roku odbędzie się uroczysty obchód stu letniej rocznicy położenia kamienia węgielnego pod budowę szpitala N. Panny Marji.

W związku ze zbliżającym się obchodem naczelny lekarz szpitala N. Panny Marji dr. Alfred Franke przystąpił do opracowania monografii szpitala i w tym celu przedsięwziął dość żmudne poszukiwania materiałów w archiwum miejskim.

Poszukiwania te dały wprost rewelacyjne wyniki. Doktorowi Frankemu udało się zebrać wiele danych, stanowiących bardzo ciekawe przyczynki do dziejów naszego miasta.

Jak się okazuje, szpital N. Panny Marji początkowo nosił krótką i skromną nazwę szpitala miejskiego, potem zaś został przemianowany na szpital św. Benedykta, a obecną nazwę otrzymał w przeddzień wybuchu powstania 1863 r.

Pierwszym lekarzem był dr. Siekaczynski, dopiero zaś drugim ów dr. Wizenberg, któremu miejscowe legendy przypisują założenie i bardzo wydatne przyczynienie się do budowy szpitala N. Panny Marji.

Pierwszym felerem szpitala był niejaki Hefiler, w którego rodzinie zawód falczerski dziedzicznie spadał z ojca na syna. Jeden z Hefilerów w doj-

rzałym już wieku wyjechał na studia medyczne do Berlina i tam ukończył wydział lekarski. Syn tego właśnie Heflera odegrał niegdyś bardzo wybitną rolę w pamiętnej sprawie o nadużycia przy budowie Kanału Panamskiego. Sprawa ta rozpoznawana była w roku 1897 i syn skromnego felerza częstochowskiego figurował początkowo jako świadek, a potem jako oskarżony, w blasku nielegalnego przybranego tytułu barona. Drugi zaś brat tegoż Heflera tragicznie zginął w roku 1863, zaszytowany przez powstańców w kościele św. Anny w Krakowie.

Pozatem dr. Alfredowi Frankemu w trakcie poszukiwań udało się ustalić bardzo ciekawy fakt, że pierwszy szpital w Częstochowie pod nazwą szpitala św. Barbary nad Wartą stał na miejscu obecnego kościoła św. Jakóba tuż koło kaplicy św. Jakóba, nazwanej imieniem swego fundatora Jakóba Zalecińskiego, który zmarł w drugiej połowie XVI w.

W aktach notarialnych przechowała się krótka wzmianka, że królowa Marja Kazimiera, małżonka króla Jana III Sobieskiego, ofiarowała 12 tys. zł. polskich na budowę szpitala w Częstochowie. Suma ta jednakowoż pozostała w klasztorze.

Na zakończenie zanotujemy, że szpital Najśw. Panny Marji uruchomiony został dopiero w r. 1838.

O uzdrowienie stosunków budowlanych w Częstochowie.

Z inicjatywy miejscowej Ekspozytury Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy odbyła się w dniu 9 bm. w gmachu Starostwa konferencja z wykonawcami robót budowlanych przy współudziale p. wicestarosty oraz przedstawicieli: Urzędu Skarbowego, Inspekcji Pracy. Na konferencję przybyło 40-tu mistrzów murarskich i ciesielskich ze starszymi cechów.

Naczelnik Miejscowej Ekspozytury Funduszu Pracy zreferował sprawę niezdrowych stosunków budowlanych w Częstochowie. Spośród 63 wykonawców robót budowlanych w roku ubiegłym 29 wcale nie zadeklarowało i nie wpłaciło wkładek i opłat na rzecz Funduszu Pracy, a 11 zadeklarowało należności z tego tytułu bądź nie za wszystkich robotników, bądź też nie za cały okres zatrudnienia. Łączna suma niezadeklarowanych i niewpłaconych należności Funduszu Pracy wynosi około 18.000 zł.

Jako curiosum można przytoczyć fakt, że mistrz ciesielski, który wykonał 172 izby zadeklarował wkładkę i opłat na Fundusz Pracy 16 zł., podczas gdy należności te wynoszą co najmniej 1200 zł. (6 proc. od wypłaconej robotnicy). Pozatem większość wykonawców robót budowlanych nie przyjmuje robotników za pośrednictwem Ekspozytury Funduszu Pracy, a sprowadza ich z terenu powiatu. Sprowadzeni robotnicy przeważnie bądź sami bądź też ich rodzice posiadają gospodarstwa rolne. W licznych wypadkach robotnicy ci zatrudnieni byli po 12 do 14 godzin dziennie, ostrzymując niższe stawki za robkwe niż ustala umowa zbiorowa. Z tego powodu kilkuset robotników budowlanych zamieszkałych w Częstochowie nie mogło otrzymać pracy.

Omawiane stosunki wytwarzają niezdrową konkurencję w stosunku do przedsiębiorców budowlanych, którzy lojalnie wywiązują się z wszystkich zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa i instytucji ubezpieczeniowych. Zrozumiałą bowiem jest rzeczą, że mistrze murarscy i ciesielscy nie płacąc świadczeń socjalnych, a często i należności skarbowych oraz nie respektując umowy zbiorowej mają łatwą możliwość konkurencji z solidnymi mistrzami, dzięki czemu większość robót zagarniają w swoje ręce.

W celu ukrócenia tej nieuczciwej konkurencji należałoby zastosować następujące środki zaradcze: 1) zobowiązać wykonawców robót do przyjmowania wszystkich robotników wyłączenie za pośrednictwem Ekspozytury Funduszu Pracy, 2) ograniczyć wydawanie deklaracji jednemu wykonawcy do ta-

kiej liczby, która gwarantowałaby możliwość faktycznego nadzorowania budowlanych przez danego mistrza, 3) egzekucję zaległych opłat socjalnych skierować na należności mistrzów murarskich i ciesielskich jakie będą im przy służyć za wykonywanie robót w roku bieżącym, w celu ściągnięcia chociażby części tych zaległości.

Skolei zabierali głos starsi cechów oraz przedstawiciele Urzędu Skarbowego, Inspekcji Pracy, Ubezpieczalni Socjalnej i firm budowlanych, stwierdzając anormalne stosunki, wytworzone przez nieuczciwą konkurencję ze strony niektórych wykonawców robót budowlanych, którzy uchylają się złożyć wie od uiszczania opłat socjalnych i należności skarbowych, a ponadto nie respektują zbiorowej umowy. P. starosta zwrócił się do zebranych mistrzów murarskich i ciesielskich z apelem lojalnego traktowania zobowiązań na rzecz Skarbu i instytucji ubezpieczeniowych, a co zatem idzie — zaniechania nieuczciwej konkurencji, wskazując jednocześnie na obowiązek przyjmowania robotników za pośrednictwem Ekspozytury Funduszu Pracy, która na zgłoszenie zapotrzebowania bezwzględnie kieruje odpowiednich fachowców jak również niewykwalifikowanych robotników. Wkońcu zalecił, ażeby zainteresowane urzędy i instytucje stosowały wszelkie możliwe środki przeciw działania omawianym anomaljom, podkreślając, że w razie ujawnienia podobnych wykroczeń w przyszłości, winni będą karani bez najmniejszej pobłażliwości.

Podatki kinowe będą zniesione.

Jak się dowiadujemy, znajduje się w toku ostatecznego opracowania nowelizacja rozporządzenia, ustalającego wysokość podatków, które opłacać muszą właściciele kin od obrazów, wyświetlanych na swoich ekranach. Dotychczasowe normy podatkowe są tak ciężkie, tak niemal tragiczne dla rozwoju rynku kinowego w Polsce, że nlema mowy o tem, aby mogły się dalej utrzymać.

Ostatnio, widząc, czynniki rządowe oceniły powagę sytuacji jaka istnieje na terenie wszystkich niemal ośrodków kinowych Rzeczypospolitej i dla ulżenia doli właścicieli kin zdecydowały się przeprowadzić hość radykalne posunięcia, zmierzające do obniżki podatków na tym odcinku samorządowych apetytów.

Nowela do istniejącego rozporządzenia podatkowego wejdzie w życie z dniem 1-ym kwietnia r. b. i zawierać będzie, ogólnie rzecz biorąc, duże, na-

wet bardzo duże korzyści dla właścicieli kin w całej Polsce, zwłaszcza na prowincji.

Podkreślić należy nowy kurs Rządu, idący w kierunku poparcia debingu polskiego. Idea Mussoliniego, który zmusił do słuchania obcych filmów na terenie Włoch, tylko w języku włoskim, dawno zresztą w Polsce wentylowana, zdobędzie może nareszcie powoli praw obywatelstwa i w Polsce.

Zniżka ta wobec obrazów dubbingowych ma wynosić prawie 50 proc. w stosunku do nowo ustalonej zniżonej już stawki podatkowej od obrazów obcych.

Znosi się więc na pierwszorzędną atrakcję, może nawet na pewien przewrót w dziedzinie polskiej kinematografii.

Od jutra oblicze gospodarcze Częstochowy.

W dniu jutrzejszym rozpoczynamy druk pracy nacz. Stanisława Wallmana p. t. „Oblicze gospodarcze Częstochowy”, oznaczonej w roku nb. na kon kursie Zarządu Miejskiego w Częstochowie.

Praca ta, przedstawiająca rzeczywisty obraz życia gospodarczego naszego miasta, będzie niewątpliwie czytana przez wszystkich z dużym zainteresowaniem, tembardziej, że napisana została żywo i barwnie i odsoni nam cały szereg faktów zupełnie dotąd nie znanych, a odgrywających niezmiernie ważną rolę w naszym codziennym życiu.

Praca nacz. Wallmana spotka się pewnością z dużym uznaniem zarówno sfer gospodarczych jak i pozostałych mieszkańców miasta.

Tajemnice częstochowskich lokali rozrywkowych.

Powszechnie wiadomo, że przeżywamy bardzo ciężkie czasy i że każdy radzi sobie, jak może i to nawet czasem w sposób, wyraźnie kolidujący z literą prawa.

A więc niektórzy właściciele restauracji, piwiarni itp., których sytuacja nie należy do zbyt świetnych, stworzyli sobie dodatkowe źródło dochodów z fałszowania wódki, podając ją gościom z odpowiednią domieszką wody.

Tak się rzecz przedstawia w świetle wyników nocnej inspekcji, przeprowadzonej nagle i niespodzianie przez lotną brygadę kontroli skarbowej.

O tem, że wódkę fałszują w niektórych zakładach, wiedzieli wszyscy. Obecnie mamy oficjalne potwierdzenie tej niezbyt budzącej prawdy.

Ostatecznie z filozoficznego punktu widzenia nie byłoby wielkiego nieszcześcia w tem, że pijący piją wódkę o nieco słabszej mocy procentowej, a więc wódkę rozcieńczoną i mniej uspaśbiającą do awantur i bezceństw. Lecz niestety uszczupla to dochody Skarbu Państwa, który zmuszony jest czerpać zyski ze sprzedaży napoi wyskokowych.

Pozatem kontroli skarbowej udało się w wielu piwiarniach wykryć nielegalny wyszynk alkoholu.

Rzemieślnicy a podatek lokality.

Wobec opracowania rozporządzenia wykonawczego do dekretu o podatku od lokali, samorząd rzemieślniczy domaga się, by część lokalu zajęta przez zakład rzemieślniczy, była wyeliminowana z ogólnej ilości izb lokalu mieszkalnego, a wymiar podatków był dokonywany w stosunku do pozostałych izb według właściwej stopy podatkowej. Ma to znaczenie dla rzemieślników zajmujących na mieszkanie tylko 1 lub 2 izby, gdyż korzystaliby oni w tym wypadku z całkowitego zwolnienia od świadczeń.

Zniżki celne na mace i soje. W myśl rozporządzenia ministra skarbu z dnia 3 marca b. r., zostały zniesione opłaty celne od nasion soi do przerobu na olej dla konserw rybnych. Cło zniesione wynosi 2 zł. od 100 kg. Zniżka celna dotyczy transportów soli, zgłoszonych do odprawy celnej do dnia 30-go kwietnia r. b.

Również wprowadzona została zniżka celna na mace, zgłoszone do ostatecznej odprawy celnej do dnia 14 kwietnia r. b. Cło od macy wynosi 40 złotych od 100 kg.

Z żałobnej karty.

Dziś o godz. 9.30 rano zmarł dyrektor częstochowskiego oddziału Banku Handlowego w Warszawie, śp. Józef Nowiński.

Jeszcze przed kilku zaledwie dniami cieszył się stosunkowo niezłym zdrowiem i nic nie zapowiadało zbliżającej się katastrofy.

W niedzielę 1 b. m. dyr. Nowiński udał się na walne zebranie LOPP'u, którego prezesem był przez kilka lat, a ostatnio członkiem Komisji Rewizyjnej i dnia tego nabawił się grypy, która spowodowała ciężkie komplikacje a w dniu dzisiejszym zgasiła płomień tego zasłużonego żywota.

W Zmarłym zstępuje do grobu fragment historii Częstochowy ostatnich dziesięcioleci. Dyr. Nowiński bowiem, aczkolwiek urodzony w innym mieście, niepodzielnie żył się duchowo z Częstochową, która dla Niego stała się niejako przybranym miastem rodzinnym.

Jeszcze niedawno z okazji jubileuszowych godów pracy dyr. Nowińskiego mieliśmy okazję obszernie omówić Jego wybitne walory fachowe i społeczne, zasługi, oddane miastu w ciężkich dramatycznych latach okupacji niemieckiej i późniejszym okresie odbudowy zmartwychwstałej państwowości polskiej, nieskazitelną prawdość charakteru i niestrudzoną pracowitość.

Dziś pod wrażeniem żałobnej wieści do tej jubileuszowej sylwetki możemy dodać chyba tylko to, że wiadomość o zgonie dyr. Nowińskiego obudziła powszechny żal i że powszechność tego hołdu pośmiertnej czci i żalu daje najwymowniejszą miarę wartości Zmarłego. Cześć Jego pamięci!

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 3172 5609 16128 25529 33046 33604 i 38054 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku.

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Kradzież z włamaniem. Do mieszkania p. Wiktorji Patrochy przy ul. Jagielloj 44, podczas nieobecności domowników, którzy od godz. 6 do 14 ej znajdowali się w fabryce, gdzie są zatrudnieni, włamali się złodzieje i skradli większą ilość bielizny i łożu. Po wiadomości o kradzieży policja 3 go komisariatu wszczęła dochodzenie w tej sprawie.

OBWIESZCZENIE.

Pisarz Hipoteczny Sekcji II-iej przy Sądzie Grodzkim w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

1) JANIE ZIENIAKU, właścicieli 1/18 niepodzielnych części nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, oznaczonej N hipotecznym 1288-II rep. hip. oraz właścicieli niepodzielnej połowy nieruchomości w temże mieście położonej, oznaczonej N hipotecznym 559-II dawniej 1738 rep. hipot.

2) LAJI vel LEONJI KOHN — wierzytelności sumy 10000 rubli z 6 proc. i kaucji 1000 rubli, przechowywanej na 12000 złotych a kaucją na 1200 złotych zabezpieczonej na nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, oznaczonej N hipotecznym 128/II rep. hipot.

3) FRANCISZKU MACHUDERSKIM — właścicieli niepodzielnej połowy nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, oznaczonej N hipotecznym 162-II dawniej 1384 rep. hip.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony został na dzień 26 czerwca 1936 r. i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w Wydziale Hipotecznym Sekcji II-iej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

m. Częstochowa, dnia 12 grudnia 1935 r.

Pisarz Hipoteczny.

SPRZEDAM LUB WYNAJME

wille o 10 pokojach dwumorgowym ogrodem 3 min. od stacji kolejowej.

ŻARKI-BŁOK. — Piękne letnisko, las sosnowy, kąpiele i plaża.

Władomość: Częstochowa-Waszyngtona 22, mieszkania 1, parter.

Zgubiono książeczkę oszczędnościową — Nr. 6273, wydaną przez Komunalną Kasę Oszczędności Powiatu Częstochowskiego.

Ciekawy proces Zakładów Chemicznych w Częstochowie.

Na wstępie sprawozdania z tej ciekawej sprawy sądowej należy zanotować pewną, być może nie wszystkim znaną okoliczność, że eter jest niezbędny do fabrykacji prochu.

A teraz możemy przystąpić do istoty sprawy.

W październiku 1927 r. Zakłady Chemiczne w Częstochowie (Aniołów) zawarły umowę z Sochaczewską Fabryką Sztucznego Jedwabiu, która produkowała bezdymny proch dla Ministerstwa Spraw Wojskowych. Otóż ta fabryka, nie mając własnej eterowni, zawarła z Aniołową umowę, której mocą powierzyła Zakładom Chemicznym w Częstochowie przerób otrzymywanego na specjalnych warunkach od Państwowego Monopolu Spirytusowego spirytusu na eter.

Podstawowym warunkiem umowy było to, że zakłady chemiczne w Częstochowie za każde 190 litrów spirytusu mają dostarczyć sochaczewskiej fabryce 100 litrów eteru.

W maju 1929 r. odbyła się lustracja zakładów chemicznych w Częstochowie, przeprowadzona z polecenia Ministerstwa Skarbu.

Lustracja ustaliła, że Zakłady Chemiczne przy przerobie spirytusu na eter zaoszczędziły pewną ilość spirytusu, a to dzięki pewnym udoskonaleniom, dzięki którym dla wytworzenia 100 litrów eteru wystarczyło 184 litrów spirytusu, a więc o 6 litrów mniej, niż przewidywała umowa.

Pozatem lustracja stwierdziła, że Zakłady Chemiczne zaoszczędzony w ten sposób spirytus przerabiali również na eter, sprzedawany z wolnej ręki.

Skarb Państwa istotnie poniósł na tem stratę, ponieważ Sochaczewska fabryka, ze względu na specjalne przeznaczenie otrzymywanych kontyngentów spirytusu korzystała z dość znacznej ulgi i płaciła za 100 litrów spirytusu 92 zł., podczas gdy Zakłady Chemiczne w Częstochowie za taką samą ilość płaciły 135 zł.

Wynikła stąd różnica na zaoszczędzonej ilości spirytusu wyraziła się w sumie 5600 zł. i Zakłady Chemiczne nieomieszkaly sumy tej zapłacić.

Jednakowoż Izba Skarbowa w Kiel-

cach, nie zadowolając się pokryciem przez zakłady tej różnicy, wydała orzeczenie karne, skazujące Zakłady Chemiczne na 28 tys. zł. kary pieniężnej.

Wówczas Zakłady Chemiczne zażądały przekazania sprawy na drogę sądową. W dniu wczorajszym sprawa ta znalazła się na wokandzie wydziału karno skarbowego Sądu Okręgowego. Sprawę rozpoznawał sędzia okręgowy Nakonieczny, oskarżenie popierał prok. Schlitter, z ramienia władz skarbowych występował pozatem referent Urzędu Akcyz i Monopoli Państwowych Kiciński, protokół posiedzenia prowadził sekr. Stawski, interesów Zakładów Chemicznych i jej dyrektora inż. Stefana Korngolda bronił mec. Konarski.

Przedstawiciele oskarżenia publicznego oraz przedstawiciel Akcyz i Monopoli Państwowych popierali oskarżenie w całej rozciągłości.

Natomiast mec. Mieczysław Konarski w dłuższym wywodzie prawnym bronił tezy, że Zakłady Chemiczne w danym wypadku nie ponoszą żadnej winy. Bieg rozumowania obrońcy szedł po tej linii, że dla Zakładów Chemicznych była obojętną kwestją, jaką cenę płaci za spirytus Sochaczewska fabryka. Między obu zakładami przemysłowymi istniała zwykła wymiana usług zawarta między nimi transakcja miała charakter „wyłącznie cywilno-prawny, który nie może spowodować żadnej represji karnej. Zresztą Ministerstwo Skarbu znało tę umowę i nie kwestjonowało jej zgodności z przepisami prawa. Zakłady Chemiczne z zawartej umowy wywiązały się należycie, wobec czego za mimowoli powstałe z tego tytułu straty powinna odpowiadać raczej Sochaczewska fabryka jedwabiu.

Obrońca dla ilustracji słuszności swej tezy powołał się na to, że Sochaczewska fabryka analogiczną umowę zawarła z Państwową fabryką w Zagożdżonem i skoro Ministerstwo Skarbu nie unieważniło umowy z Zagożdżonem, to również w stosunku do Zakładów Chemicznych w Częstochowie powinny upaść wszelkie zarzuty.

W konkluzji obrońca prosił o wydanie wyroku niewinniającego.

Ogłoszenie wyroku nastąpi w sobotę 14 b.m. o godz. 12-iej w południe.

Wychowawankowie zakładu wychowawczego okradali systematycznie szkoły.

W Zakładzie Wychowawczym przy ul. Sobieskiego 11 od dłuższego czasu systematycznie ginęły książki szkolne. Łupem nieznanymi złoczyńców padła większa ilość książek. Mimo nieustannych obserwacji prowadzonych przez personel zakładu, na trop sprawców kradzieży nie udało się wpaść i książki ginęły w dalszym ciągu.

W tym stanie rzeczy zarząd zakładu zwrócił się o pomoc do policji, która przeprowadziła dochodzenie, uwięzione wykryciem tajemniczych złodziei, którzy, jak słusznie policja przypuszczała, okazali się wychowawankowie tegoż zakładu. Jak stwierdzono, chłopcy ci sprzedawali skradzione książki handlarzom na mieście. Jednemu z handlarzy Fiszlowski Ledermanowi (ul. Garibaldi) odebrano 11 skradzionych w zakładzie książek.

Sprawa przy drzwiach zamkniętych. W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy pod przewodnictwem sędziego Herasimowicza i współudziale sędziów Terpilowskiego i Millera jako wotantów rozpoznał sprawę Mieczysława Michałowskiego, właściciela domu przy ul. Warszawskiej 135, oskarżonego o to, że w dniu 1 kwietnia 1935 r. bijąc pięściami po plecach Sabinę Łobodzińską, spowodował poronienie i w dalszej konsekwencji śmierć Łobodzińskiej.

Rozprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych. Wobec tego przebieg zajścia stanowi tajemnicę dla opinii publicznej.

Oskarżał wiceprok. Hausbrandt, protokół posiedzenia prowadził apl. sądowy Rosiński, obronę wnosili mec. Dziubiński.

Tragicznie zmarła, jak to w swoim czasie donosiła kronika policyjna, zamieszkiwała w domu oskarżonego.

Sąd po wysłuchaniu przemówień

stron oskarżonego Michałowskiego w braku dowodów winy uniewinnił.

Akt przemocy. Buszewska Marjana, zam. przy ul. Tartakowej nr. 43, że sublokator jej, Cieślak Stanisław wyrzucił rzeczy jej z mieszkania na ulicę zmuszając ją w ten sposób do opuszczenia mieszkania.

Za jazdę na „gape“. Za przejazd pociągiem bez biletu zatrzymani zostali Jaros Antoni, ur. 1914 r. w Sosnowcu, bez stałego miejsca zamieszkania i Zdzichowicz Bolesław, ur. 30 marca 1913 roku, zam. ost. w Ozorkowie, którzy przekazano sądowi grodzkiemu.

Ujęcie złodzieja. Sobota Paweł zam. we wsi Kiedrzyń, gm. Grabówka zameldował, że z niezamieszkałego mieszkania skradziono mu 1 metr pszenicy i około 14 metrów żyta, wart. 150 zł. Jak ustalono, kradzieży dokonał Kubat Bolesław, zam. przy ul. Okólnej nr. 127 od którego odebrano 8 metrów żyta i metr pszenicy i zwrócono poszkodowanemu.

PRAWO I ŻYCIE.

Czy samo zaleganie z dwiema ratami komornego uzasadnia eksmisję.

Sąd grodzki rozpatrywał spór pomiędzy gospodarzem nieruchomości a jednym z lokatorów. Gospodarz zażądał eksmisji, twierdząc, że lokator zalega z dwiema ratami komornego. Lokator wykazał się przekazem pocztowym, z którego wynikało, że zapłacił on zaległe komorne w połowie miesiąca. Sąd, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego uznał, że dla ważnej przyczyny wypowiedzenie najmu nie wystarcza samo zaleganie z dwiema ratami po upomnieniu nie zapłacenie ich w najbliższym terminie płatności następujących po upomnieniu. Wobec tego zaś, że zostało stwierdzone, iż lokator zapłacił komorne przed pierwszym następnym miesiącem — sąd powództwo oddalił.

Do jakiej sumy uposażenia nie ulegają egzekucji.

Robotnik kolejowy zalegał przez kilka miesięcy z opłatą komornego i wreszcie w październiku ub. r. wyprowadził się, nie płacąc swej zaległości w wysokości 150 zł. Robotnik otrzymywał na kolei 90 zł. miesięcznie pensji i 40 zł. za t. zw. przetokowe. Właściciel mieszkania uzyskał wyrok na sumę 150 zł. w sądzie grodzkim i rozpoczął kroki egzekucyjne, nakładając przez komornika areszt na pensję kojarza. Robotnik złożył zażalenie na czynności komornika do sądu grodzkiego, motywując, że stałej pensji posiada zaledwie 90 zł., a w myśl art. 575 kodeksu postępowania cyw. uposażenia do 120 zł. miesięcznie podlegają egzekucji tylko w 1/5, prztem zawsze pensja do 100 zł. wolna jest od egzekucji, chyba, że dochodzone są należności alimentarne. Sąd oddalił skargę robotnika, gdyż uznał, że zgodnie z art. 576 k.p.c. za dochody uważa się nie tylko zasadnicze uposażenie, ale także wszelkie dodatki, a więc i przetokowe. Całą więc sumą ponad 100 zł. podlega egzekucji po potrąceniu podatków i innych świadczeń.

LeKarz-Dentysta

Michał Grejniec

w Częstochowie

mieszka obecnie — II ALEJA Nr. 24 róg Kościuszki, gdzie cuk. „Roma“. Przyjmuje codziennie od 10-2 i od 4-8 w. W niedzielę i święta od 10-2 p.p.

Potrzebni chłopcy

do rozsprzedazy „SŁOWA“.

Zgłaszać się w administracji, Aleja 32

Wiosna idzie...

Wiosna przyszła niespodziewanie, przedwcześnie... Po krótkim okresie wielkich mrozów, które w niektórych dzielnicach naszego kraju przekroczyły 30 st., wyrzało nagle z za ciężkich, snych, śniegowych chmur zupełnie wiosenne słońce. Pod jego ciepłem dotknięciem rozprostowały się, rozprężyły skulone z zimna krzaki i drzewa, pod cienkim, zielonym puchem ozimin zapachniała ziemia...

W Tatrach powiał halny wiatr, stopił śniegi. Potoki i strumienie nabrzmiały, wezbrały wodą. Wiosna!

Natura odetchnęła z ulgą, ale ludzie, choć cieszą się wiosną, w trudzie żyją. Dlaczego? Przecież, zdawałoby się łatwiej i milej żyć na świecie, gdy wokół jest pięknie, ciepło, zielono...

Tak się jednak jakoś dziwnie składa, że gdy na świecie najpiękniej, to człowiekowi najciężiej.

Trudny to okres dla rolnictwa. Błado-zielona ruń ledwie pokryła nieliczne pola, inne leżą jeszcze odłogiem, czarne, nagie, świeżo spod śniegu przez promienie słoneczne wydobyte. Czeka ją na szorstkie dotknięcie pluga, na ciężki trud rolnika. Drzewa owocowe w sadach szterczą sztywne, czarne, napozór obumarłe... A tu zapasy zrobione na zimę, mają się ku końcowi. Brak zboża, kartofli. Bydło melancholijnie przeżywa suche żdźbła siana, marząc o świeżej paszy. Ale trawy jeszcze nie widać na łąkach, żółtych, po czerniałych jesieniach... Zapas słomy i siana też ma się ku końcowi...

Wciąż je się słodkawe, przemarnie te resztki kartofli i stęchłą kapustę i sprzedaje się tę trochę żyta, co jeszcze pozostało, bo na wiosnę—wiadomo—potrzebne pieniądze...

Niewiele lepiej dzieje się po miastach. Można wprowadzić, gdy mrozu niema, zaoszczędzić 5 gr. na noclegu w przytulku miejskim, można przespać się gdzieś pod mostem, w jakiejś zacisznej wnie, na ocienionym skwerku. Można ciepło palto zanieść do lombardu i dostać parę złotych. Można wreszcie mniej jeść—gdy ciepło...

Z nastaniem wiosny kończy się okres opieki zimowej nad bezrobotnymi. Niema już bonów na żywność, niema zapomóg. Bada roboty, wielkie roboty inwestycyjne. Ale jest jeszcze wcześniej, wiosna zaprawdę przyszła. Roboty są jeszcze nieuruchomione, choć czyni się do nich gorączkowe przygotowania.

Wraz z pierwszym podmuchem wiosennego wiatru, z pierwszym śpiewem skowronka, z pierwszym wysiłkiem natury, by wykwitnąć bielą kwiatów ja-

bloni, wytrysnąć zielenią pól i lasów—stanąć do pracy w zgodnym wysiłku z naturą winien nie tylko rolnik, ale i robotnik z miasta, czy miasteczka.

Tętno pracy rozebrzmieć musi jak najszerzej po polskiej ziemi. Tyle jest przecież ciągle do zrobienia. Wiosna tak brutalnie obnaża wszystkie braki i

Wśród szpaleru trupów.

Korespondent „Gazzetta de Popolo” podaje wstrząsające opisy z pola walki pod Neghelli na froncie południowym, gdzie przed kilku tygodniami gen. Graziani odniósł decydujące zwycięstwo nad wojskami rasa Desty. Wzdłuż drogi prowadzącej z Neghelli w kierunku południowym widać — pisze korespondent — tysiące zwłok, zastygłych po obu stronach drogi w pozie zdradzającej straszne przedśmiertne męczarnie.

Żołnierze abisyńscy nie polegli tu od kul ani ciosów bagnatów. Zabił ich najstraszniejszy wróg—pragnienie.

Rozbitki rasa Desty rozbiegły się po pustyni Borana, gdzie z głodu i pragnienia żołnierze dostawali obłędu. Zrozpaczeni gołymi rękami przekopywali łożyska wyschniętych strumyków, by znaleźć choć kroplę wody. Nie znalazłszy jej, ostatecznie sił dowiekali się do drogi ka-

rawanowej, zamienionej przez wojska włoskie techniczne w autostradę i tu jak zbawienia oczekiwali pojawienia się włoskich oddziałów. Oddziały te jednak operowały daleko na północy. Droga była przeraźliwie pusta, od czasu do czasu pojawiło się szybkochnące auto, czy motocykl, nie zatrzymując się nawet na rozpaczliwe wołania konających z pragnienia rozbitków abisyńskich. Żołnierze włoscy dali jednak znać dowództwu, które wysłało na drogę kilka samochołów ciężarowych. Kilka tysięcy na pół żywych abisyńczyków zdołano jeszcze uratować. Żołnierze na widok wody płakali jak małe dzieci. Tych, których nie zdążono zabrać, zdławiła bezlitosna, pustynna śmierć, żarem pragnienia wypalając wnętrzności. Tysiące ich leży wzdłuż drogi nieopogrzebanych, wydanych na pastwę hien i sępów.

Z KRAJU.

Rokowania o wykup Żyrardowa.

Rokowania o sprzedaż większości akcji sp. akc. Zakładów Żyrardowskich z rąk koncernu Boussaca będą wznowione w końcu b.m. Zapowiedziano bowiem przyjazd do Warszawy pełnomocnika Marcela Boussaca i jego współpracowników, dyr. George Lenormanda. Będzie to już czwarta kolejna wizyta w tej sprawie.

Sardynki ze szprotów.

Polska poławiająca największe ilości szprotów, dotychczas nie posiadała fabryki konserw sardynkowych, wytwarzanych ze szprotów na wzór norweski. Ostatnio uruchomiona została w Gdańsku fabryka konserw sardynkowych ze szprotów, co powinno się przyczynić do racjonalnego użytkowania szprotów.

Bomby łzawiące w teatrze.

W teatrze miejskim w Łodzi podczas przedstawienia sztuki Gorkija p.t. „Jegor

Bułyczew i inni” rzucono próbki z gazem łzawiącym. Wśród publiczności powstał popłoch i przedstawienie przerwano. Policja aresztowała w związku z tem siedem osób. Jedna z aktorek w czasie paniki została lekko ranna.

Krwawe starcie bandy złodziei z policją.

W Krowsku pow. konińskiego dwóch patrolujących policjantów natknęło się na bandę złodziejską, składającą się z 10 osób, którzy wracali z tobołami z jakiejś wyprawy złodziejskiej. Na widok policji złodzieje rzucili się do ucieczki, ostrzeliwując się ścigającym ich policjantami. Policjanci w odpowiedzi oddali również za uciekającymi złodziejami szereg strzałów. Jeden z członków bandy został ranny i ujęty. Okazało się, iż jest to znany i wielokrotnie karany złodziej, Józef Tykowski. W wyniku zarządzonego pościgu za resztą bandy ujęto jeszcze trzech złodziei. Osadzono ich w areszcie.

List do negusa.

Pewien chłopiec ze Swidnicy na Dolnym Śląsku napisał do negusa list z

prośbą o przesłanie mu abisyńskiej gałęzi celem zorientowania się w stosunkach panujących w tym kraju. W tych dniach pocztą przyniosła chłopcu odręczne pismo negusa wraz z numerem czasopisma, którego nazwa w języku amharskim brzmi: „Gwiazda Poranna”.

Wydarzenie to stanowi sensację dla mieszkańców podgórskiego miasteczka Swidnicy, prastarej siedziby książąt piastowskich, którzy mieli tu ongiś swoje władze.

Numer egzotycznego czasopisma mogą swidniczanie oglądać codziennie w oknie wystawowym miejscowego dziennika.

Niemowlę

w rezerwoarze z wodą.

W sanatorium dra Przygody w Otwocku znaleziono w zbiorniku świeżej wody zwłoki noworodka. Sekcja ustaliła, że niemowlę zmarło wskutek uderzenia w głowę a następnie zostało wrzucone do zbiornika.

Oskarżona o zamordowanie noworodka służąca Zofia Zającówna stanęła wczoraj przed sądem okręgowym. Oskarżona przyznała się do winy. Jak zeznała bóle porodowe schwytały ją na schodach. Porodziła, a następnie bojąc się wydalenia z pracy postanowiła pozbyć się niemowlęcia i wrzuciła je do zbiornika z wodą. Obrona dowiodła, że dziecko, w chwili wrzucenia do zbiornika, było już martwe. Z tego wynika, że poniosło śmierć bezpośrednio po porodzie, padając i uderzając głową o podłogę.

Sąd stanął na stanowisku, że oskarżona wrzuciła do wody nieżywe już niemowlę i pomimo przyznania się Zającówny wydał wyrok uniewinniający.

Wykrycie sprawców napadu na majątek.

W nocy z 30 na 31 grudnia ub.r. bandyci dokonali napadu na dom mieszkalny w majątku Pianki pod Ciechanowem.

Bandyci powiązali i pokneblowali wszystkich domowników w liczbie 11. Kilka osób z pośród służby zostało pobitych kolbami rewolwerów. Następnie bandyci steroryzowali rewolwerami właściciela majątku Straucha i jego żonę, żądając wydania pieniędzy.

Bandyci zabrali pieniądze i biżuterię i udali się do mieszkania sądu, gdzie również zagrabili pieniądze i gar derobę, poczem pozostawili skrepowane, biegnąc w okoliczne lasy.

Wkrótce dokonano w okolicy jeszcze kilku zbrojnych napadów rabunkowych a m.in. na zagrodę we wsi

przez podwórze i zniknęła w bramie.

Teraz dopiero sprawdził zawartość portfela i stwierdził, że przecucie nie zawiodło go: portfel był wypchany banknotami.

Zadzwoił na kelnera.

— Mój Boże! A co się temu panu stało! — przeraził się kelner.

— Proszę natychmiast zawezwać dyrektora lokalu — rozkazał mu Zygmunt.

— Mój Boże, czy aby nie jakieś wielkie nieszczęście! — niepokoił się kelner.

— Kazałem panu zawezwać dyrektora! Dlaczego pan nie wykonuje mojego rozkazu?

Kelner pokornie wycofał się z gabinetu i powrócił po chwili z zakłopotanym dyrektorem.

— Co się tu stało — szanowny panie? — wyjął wystraszony dyrektor. Miał minę bardzo spłoszoną. Ba, taki nieprzyjemny wypadek może mieć fatalny wpływ na reputację lokalu: policja, protokół, gazety, sąd.

— Czy to aby, nie daj Boże, morderstwo, lub samobójstwo? Co się tu właściwie stało?

— Właśnie o to ja chcę pana zapytać. — Zygmunt mierzyl spłoszonego dyrektora pogromczym wzrokiem. — To pan obowiązany jest wiedzieć co się dzieje w jego lokalu, a nie ja.

Obraz jaki miał przed sobą dyrektor mógł go naprowadzić na najbardziej niepokojące refleksje. Leżący na kanapie człowiek z twarzą przykrytą serwetką przesiąkniętą krwią, z koszulą rozwartą na skrwawionej piersi robił wrażenie za-

murdanego. Wrażenie to pogłębiały obfite plamy krwi na podłodze i obrusie i pełen krwawej wody kubek do mrożenia wina.

Dyrektor poczuł, że nogi uginają się pod nim, krew ucieka mu z twarzy a zimny pot zrosił mu czoło. W tej fatalnej sytuacji najbardziej niepokoiła go obecność obcego człowieka w gabinecie. Jeżeli to jest wywiadowca tajnej policji, to sprawa może przybrać dla interesu bardzo kłopotliwy przebieg.

— Panie Lis — zaatakował przeto przynębnego kelnera — przecież to pański gabinet, to pańscy goście i pan powinien wiedzieć co się tu stało! Pan jest od tego, żeby wiedzieć!

— Nie wiem, panie dyrektorze — tłumaczył się kelner — przyszło dwoje gości: pan i pani, zajęli gabinet, obsłużyłem ich, pani zakazała wchodzić, to i nie wchodziłem. A więc to nic nie wiem.

— A gdzie jest ta pani? — zabezpieczył się pytaniem Zygmunt.

— Nie wiem, proszę szanownego pana. Musiała chyba wyjść, ale kiedy, to pojęcia nie mam, bo byłam na sali... Jakby gość potrzebował, toby zadzwonił i bym przyszedł... Ale nie dzwonili, to więcej nic nie wiem.

— Jak to pan nie wie? Co to za głupie tłumaczenie — atakował go dyrektor. — To kto ma wiedzieć? Ja? Czy to moi goście gabinetowi? Pan obsługuje gabinety i pan musi wiedzieć wszystko.

(C. d. n.)

ANTONI STANKIEWICZ.

KATASTROFA

POWIEŚĆ.

24

— Głodny był i żał mi się go zrobiło, chciałem go nakarmić. Wziąłem go z ulicy, bo wyglądał jakby umrzeć miał za chwilę. I nagle tutaj... Przysięgam, że mówię prawdę.

O tem, że mówiła prawdę Zygmunt nie wątpił wcale, nie uważał jednak za potrzebne okazywać jej tego. Przeciwnie, uważał, że musi się dziewczyny pozbyć jaknajprędzej. Przedłużanie tej i tak już naciąganej sytuacji może stać się groźnym dla niego samego. Dziewczyna ma coś nieczystego na sumieniu i nie ulega wątpliwości, że portfel spoczywający w jego kieszeni pochodzi z rabunku.

Zygmuntowi przeszło mrowie po plecach: gdyby teraz policja wkroczyła do gabinetu, nie uniknąłbym aresztowania razem z dziewczyną jako jej współnika. Nie można zaręczyć czy policja nie tropi za jej śladami i czy lada moment nie zakolaczę do drzwi gabinetu. Nie można przecież zaręczyć, czy właściwie nie przed policją ukryła się tutaj? Czyż w innych warunkach powierzyłaby jej obcomu człowiekowi spotkanie na ulicy. Prawda, że nawpół żywy Andrzej stanowił dla niej ewentualną gwarancję, niż każdy inny. Tak, sprytna jest z niej

złodziejka.

— Słuchaj — zwrócił się do niej — wyglądasz mi na uczciwą dziewczynę i chcę wierzyć, że nią jesteś. Powiniennem cię aresztować — tak mi nakazuje obowiązek. Żał mi cię jednak i dla tego puszczać cię wolną. Ale pamiętaj, że jeżeli cię złapią, ja ci już nic nie pomogę.

Otworzył drzwi kluczem:

— A teraz zjeżdżaj, sprostro, a prędko!

Wdziała na siebie płaszcz, zgarnęła torebkę, rękawiczki i ościężałym krokiem posunęła się ku drzwiom.

Przy drzwiach zatrzymała się:

— A co z nim? — spytała, spoglądając na leżącego Andrzeja.

— Z nim? Jeżeli zdołam dostarczyć go na czas do szpitala, to może jakoś się wygrzebie. Na wszelki wypadek zmów w domu za jego duszę Zdrowaśkę.

— Biedny mały — powiedziała ze smutkiem — Niech mi pan pozwoli go pożegnać.

Ba, tegoby tylko brakowało! Zygmunt wiedział przecież, że to czułe pożegnanie miało na celu jedynie odzyskanie podrzuconego portfela.

Zaprotestował więc energicznie:

— Bez głupstw! Jeżeli ci wolność miła, to zjeżdżaj stąd copędzej. Muszę telefonować po pogotowie i zawiadomić o wypadku dyrektora lokalu. Muszę spisać protokół.

Dziewczyna nie opierała się więcej, w popłochu opuściła gabinet. Zygmunt uchyliwszy rolety widział ją, jak biegła

Mieszki Ruskie, gdzie została zastrzelona córka gospodarza.

W czasie pościgu został zabity pod Nasielskiem jeden z bandytów, Aleksander Księżyk.

W mieszkaniu jego znaleziono część przedmiotów pochodzących z kradzieży w majątku Pianki. Poddano wówczas przesłuchaniu brata zabitego bandyty Franciszka, który przyznał się do udziału w napadzie na majątek p. Strauchów. Zznał przytem, że oprócz niego i jego brata, brał również udział w napadzie Konstanty Wąsowski, który był skazany przez sąd w Mławie na karę 4 lat więzienia za napad rabunkowy z bronią w ręku.

Pod zarzutem zabójstwa i napadu w pociągu.

W związku z zabójstwem rabunkowym, popełnionem w pociągu, jadącym z Grodziska, na osobie inkasenta Jakóba Seuermana, zatrzymała policja 7 podejrzanych osobników. Z pośród zatrzymanych 5 zwolniono, a dwóch osadzono w areszcie. Jak słychać, jeden z aresztowanych został podczas konfrontacji po znany przez niektórych świadków. Jest to „zawodowy złodziej kolejowy”. Nazwisko jego trzymane jest jeszcze w tajemnicy.

Dentystycznej Techniki

nauczyć za opłatą.

Lekarz-Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE

N. Marii Panny (II Aleja) № 24

Krwawa Czwórka

131

— A jednak nie dostaniecie mnie — powtórzył zbrodniarz i potworny grymas wykrzywił jego twarz, na której śmierć kładła już swe piętno, truciźna działała bowiem piorunująco.

W międzyczasie dwaj agenci schwytały Maurycego i skrepowawali mu ręce, stawał bowiem zacięty opór, sprawadzi go na miejsce, gdzie Lartigues konał.

Sędzia śledczy chciał zadać jeszcze egzaltownikowi kilka pytań, nie zdążył jednak, w kilka sekund później Lartigues skonał.

Pozostawiając na straży przy trupie Verdiera i Lartiguesa agenta, urzędnicy udali się do pałacyku, prowadząc Maurycego.

Gdy urzędnicy wraz z agentami, prowadzącymi Maurycego, znaleźli się w pałacyku Aime Joubert, którą Sylwan Cornu opatrzył tymczasem, zatamowawszy uchodzącą z rany krew, siedziała już w fotelu.

Tym, którzy znali tę bohaterką kobietę, trudną było teraz poznać, że jest to „kocie oko”, postrach przestępców tak dalece zmieniła się w ciągu tego czasu, w jakim rozegrały się tak szybko po sobie następujące wydarzenia. Przytłoczona ogromem bólesci, dzielna agentka z niecierpliwością oczekiwała wyniku pościgu.

Gdy ścigający trójkę zbrodniarzy agenci z sędzią śledczym, naczelnikiem policji śledczej i komisarzem do spraw sądowych na czele, popychając przed sobą Maurycego weszli do pokoju, Aime Joubert mimo osłabienia, spowodowanego upływem krwi, podniosła się i boleśnym spojrzeniem ogarnęła Maurycego, drżącego ze strachu.

Bezlitosny morderca, który bez skrupułów mordował swe ofiary, teraz ledwo mógł utrzymać się na nogach. Świadomość, że znalazł się w rękach sprawiedliwości i ponieść będzie musiał konsekwencje swych zbrodni, pozbawiła go przytomności.

Nie spodziewał się już, ażeby mógł

Matka -- potwór i sadystka.

Kłóła igłami i przypalała węglem 10-let. synka.

W Rouen (Francja) przy ulicy Pieaux-Anglais mieszkała 38-letnia Paulina le Brau. Była ona rozwódka, a po śmieci męża zmuszona była zająć się losem swego synka, który poprzednio był pod opieką męża.

Jęki z piwnicy.

W tym tygodniu sąsiad pani Le Brau zaszedł do piwnicy domu, gdyż ładowano dla niego węgiel. Przechodząc korytarzem piwnicznym usłyszał ciche jęki z części piwnicy, należącej do pani Le Brau.

Sąsiad rzucił się do drzwi, wypchnął je swym ciężarem i wszedł do ciemnego wnętrza, świecąc latarką. Oczom przybyłego ukazała się wążła postać chłopca, 10-letniego synka pani Le Brau. Dziecko było w łachmanach, przywiązane do ściany, a ręce i nogi miało tak okrutnie skrępowane, żeury przerywały skórę. Całe ciało dziecka nosiło liczne ślady znęcania się.

„To jest Idjota”

Przybyła policja, której wyrodna matka tłumaczyła się:

— Musiałam ukarać chłopca, jest bardzo kłanbrny, a poza tem, to idjota, z którym nie mogę sobie dać rady.

Blizsze badania wykazały jednak, że nie była to jednorazowa, acz bestjańska kara wymierzona dziecku. Okazało się, że megera znęcała się nad chłopcem systematycznie i w tak wyrafinowany sposób, że przekracza to najfantastyczniejsze opisy romanów kryminalnych.

Igły i rozpalony węgiel.

Codziennie rano matka-potwór ubierała chłopca, czemu towarzyszyły licz-

ne poganiania pięścią, poczem kazała mu iść do szkoły, zawieszając mu na plecach jako rzekomą karę hańbiącą karty z napisem: „jestem kłamcą”, „jestem złodziejem”.

Kiedy dziesięć wracał, zrywała z niego ubranko i ledwie okrytego łachami wtrącała do lochu piwnicznego, gdzie na stopach wyrafinowane tortury. Zbrodnice kobieta kłóła dziecko długimi igłami i przypalała mu ciało rozżarzoną węglem. Pewnego dnia w ataku furji uderzeniem młotka rozbiła chłopcu głowę.

Po tej porcji „nauka moralności” zabierała dziecko na górę, gdzie następowała nowa seria udręczeń. Nie pozwalała się chłopcu położyć, a gdy omdlewał przywracała go przytomności biciem różgi. Wrzeszcze, bojąc się żeby chłopiec nie uciekł, przywiązywała go do łóżka.

Oflara zwyrodnienia.

Matka zostanie pociągnięta do surowej odpowiedzialności. Zachodzi podejrzenie, że jest to chorobliwa sadystka, względnie opanowana nienawiścią do dziecka ze względu na osobę jego ojca, który się z nią rozszedł. Bez względu na orzeczenie psychiatrów, potwora czeka więzienie.

Chłopca odwieziono do szpitala w stanie groźnym.

Eliksir do zębów „Stomal”

Lekarza-Dentysty

M. ROZENOWICZA

dostać można w aptekach i składach

— — — aptecznych — — —

Twoją wystawę okienną ogłądają setki ludzi—Twoje ogłoszenie w „SŁOWIE” czytają tysiące ludzi. Dł. tego ogłaszają się najczęściej w „SŁOWIE”

Dr. PAWEŁ BRONIATOWSKI

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 8 do 12 r. i od 4 do 8 w.

Panie od godz. 12 do 1.

ul. N. P. Marii 21, I piętro, tel. 18-94

RADJO.

WARSZAWA, sobota 14 marca.

6.30 Pieśń. — 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36, Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). — 7.20 Dziennik poranny. — 7.50 Program na dzień następny. 7.55 „Parę informacji”. — 11.57 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserw. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. — 12.03 Dziennik południowy. — 12.15 Zespół Harliny Adamskiej. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. — 13.30 Płyty — 15.00 Fragment powieści. — 15.15 Nasz handel morski. 15.20 Przegląd giełdowy — 15.30 Jazz artystyczny (z Krakowa). 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Wesoła audycja dla dzieci (ze Lwowa). 16.45 Cała Polska śpiewa. — 17.00 Odczyt z Łodzi. 17.15 Nowości z płyt. 17.40 „Świat naszych roślin”. 17.40 Pogadanka — 18.00 Koncert z Krakowa 18.40 Przegląd wydawnictw. 18.50 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.55 Program na dzień następny. 19.05 Koncert reklamowy 19.35 Wiadomości sportowe — 19.50 Pogadanka aktualna. — 20.00 „Ze wspomnień kinomana” 20.45 Dziennik wieczorny 21.55 Obrazki z Polski współczesnej. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 „Uśmiech Poznania”. 22.00 — Koncert wieczorny. Wyk: Ork. Symf. P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. — 23.00 Wiadomości „meteorol. dla żeglugał powietrznej 23.05 Muzyka taneczna.

wała głęboka cisza. Przerwał ją po chwili okrzyk Maurycego:

— A ja nie widziałem dotąd, że on był moim ojcem i że dlatego okazywał mi tyle serdeczności.

Okrzyk ten wyjaśnił nieszczęśliwej matce, że Lartigues nie mówił nie Maurycem o jego pochodzeniu, choć wiedział, że Maurycy był jego synem.

Opowiadanie wyzerpało agentkę zszepnie, to też dopiero po kilku minutach mogła powstać.

Wówczas zwróciła się do przejętych głębokim dla niej współczuciem urzędników, żalujących niezmiernie, że niesłusznie ją podejrzewali:

— Panowie, już wszystko wiecie. Nic nie zataiłam przed wami. Teraz proszę was, abyście mi pozwolili z synem przejść do drugiego pokoju. Godziny moje są już policzone, rana bowiem jest śmiertelna. — Nie próbujcie zaprzeczać — rzekła, gdy słuchacze chcieli zaprzeczyć jej — wiem o tem dobrze i dlatego właśnie chcę poraz ostatni pomówić z synem.

Sędzia śledczy od razu zgodził się, to też w towarzystwie Maurycego, któremu na jej prośbę zdjęto kajdanki, udała się do sąsiedniego pokoju, skąd Maurycy nie mógł zbiec, gdyż pokój ten nie miał drugiego wyjścia, a na ulicy stali dwaj agenci.

Krótko trwała rozmowa matki z synem. Nieszczęśliwa kobieta pocałowała Maurycego w czoło, poczem wydobyla ukryty pod płaszczem rewolwer, który podniosła z ziemi, gdy porzucił go uciekający Lartigues i rzekła:

— Nie chcę, byś ginął na szafocie. Weź więc ten rewolwer i sam wymierz sobie sprawiedliwość. Ja wkrótce pójde za tobą.

Maurycy, który w obliczu takiej sytuacji, zmienił się radykalnie, upadł matce do nóg, a ona, wzruszona niezmiernie okazaną przez syna skruchą, podniosła go z kłęczek i uściskawszy go mocno, rzekła, choć serce jej kłamało się z bólu.

— Spiesz się, bo będzie zapóźno, mój synu!

Maurycy schwytał rewolwer, przyłożył jego lufę do skroni i pociągnął za cygiel. Huknął strzał i zbrodniarz się zwałił na ziemię. Śmierć nastąpiła na

tychmiast.

Na odgłos strzałów wbiegli do pokoju urzędnicy i zobaczywszy leżącego na ziemi trupa, skierowali spojrzenie w stronę Aime Joubert, która zachwiała się i runęła martwa obok trupa syna. Serce jej osłabione głęboką raną, nie wytrzymało tak głębokiego ciosu.

Przejęto do głębi tragedję, której byli świadkami, urzędnicy i agenci stali kilka minut nieruchomi.

Ciszę, jaka zapanaowała, przerwały słowa Pawła de Gibray, który wydał zarządzenia co do zabrania zwłok.

Następnego dnia odbył się pogrzeb Aime Joubert. W konduście pogrzebowym kroczyli najwyżsi urzędnicy sądowni i policyjni. Dzielna agentka spoczęła na wieki na cmentarzu Pere Lachaise, który tak niedawno jeszcze był terenem ponurej zbrodni.

* * *

Akoja zbliża się już ku końcowi.

Albert de Gibray dzięki zabiegom dr. Juanosa rychło powrócił do zdrowia, podobnie, jak Marija Bressoles, która również miała to do zawdzięczenia dr. Juanosowi. Hrabia Iwan rychło wyzdrowiał.

Wkrótce odbył się ślub Alberta z Mariją. Hrabia Iwan był oczywiście najmilszym gościem.

Walentyna Bressoles zmieniła się w międzyczasie radykalnie. Na zmianę tę wpłynęła w znacznym stopniu wiadomość, że Maurycy był kilkakrotnym mordercą, a poza tem obawiała się, by sędzia śledczy, jeśliby nadal prowadził podobny tryb życia, nie powiedział o tem budowniczemu, radującemu się szczęściem córki.

Galoubet i Sylwan Cornu długi jest czas służyli w policji, wykazując wielkie zdolności, co zapewniło im szybko awans.

Michał Bremont, główny przywódca krwawej mafji zginął wkrótce po śmierci swych współników z rąk ścigających go policjantów, zastrzelił bowiem agenta, który następował mu na pięty.

Hrabia Iwan opuścił wkrótce Francję i zdemaskował hiszpańskiego hrabiego, mordercę hrabiny Kurawiew, który skazany został na dożywotnie więzienie.

K o n i e c .